

گزارش تفسیری مدیریت محیط بیرونی واحد تجاری

شناسایی عوامل و روندهای اصلی

در ژوئیه ۲۰۱۹ هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) به‌طور آزمایشی رهنمودی را درباره انجام قضاوت بااهمیت در تهیه گزارش تفسیری مدیریت^۱ تصویب کرد. به‌طور کلی، اطلاعات زمانی بااهمیت قلمداد می‌شود که به‌طور معقول بتوان از آن انتظار داشت که بر ارزیابی سرمایه‌گذاران و بستانکاران از چشم‌انداز آینده جریانهای نقد و مباشرت مدیریت از منابع اقتصادی واحد تجاری تاثیر بگذارد.

رهنمود یادشده برای تمام اطلاعات مندرج در گزارش تفسیری مدیریت به‌کار می‌رود. برای کمک به تهیه‌کنندگان گزارش تفسیری مدیریت در به‌کارگیری رهنمود هیئت در شناسایی اطلاعات بااهمیت درباره محیط بیرونی واحد تجاری^۲، بیانیه حرفه‌ای بازنگری‌شده^۳ باید برای شناسایی عوامل و روندهای اصلی^۴ در محیط واحد تجاری، که اطلاعات درباره آنها به‌احتمال زیاد برای ارزیابی سرمایه‌گذاران و بستانکاران بااهمیت است، رهنمود ارائه کند.

در بحث درباره خصوصیت‌های مدل کسب‌وکار واحد تجاری، جنبه‌های اصلی راهبرد مدیریت برای پایداری و توسعه مدل، و منابع و روابط اصلی واحد تجاری، هیئت نتیجه گرفت که اقلام اصلی آنهایی است که به توانایی واحد تجاری برای خلق ارزش و ایجاد جریانهای نقد مربوط است. این تعریف، با نگاه سرمایه‌گذاران و بستانکاران در مورد چشم‌انداز جریانهای نقد آینده، از جمله در درازمدت، سازگاری دارد. به‌نظر می‌رسد اصول مشابهی به‌همان اندازه در مورد محیط بیرونی مناسب است و در بیانیه حرفه‌ای بازنگری‌شده باید عوامل و روندهای اصلی محیط بیرونی واحد تجاری تعریف شود زیرا آنها بر توانایی واحد تجاری برای خلق ارزش و ایجاد جریانهای نقد تاثیر دارند.

به‌علاوه، بیانیه حرفه‌ای بازنگری‌شده ممکن است مثالهایی از چنین روندها و عوامل اصلی ارائه کند. سرمایه‌گذاران و بستانکاران بر این تمرکز دارند که چگونه محیط واحد تجاری بر مدل کسب‌وکار واحد تجاری، راهبرد مدیریت برای پایداری و توسعه مدل، منابع و روابط واحد تجاری^۵ و ریسک‌های آن تاثیر می‌گذارد. در نتیجه، مثالهای ممکن از عوامل و روندها در محیط واحد تجاری، شامل آنهایی است که بر موارد زیر اثر گذاشته است یا ممکن است بگذارد:

مثال تشریح چگونگی تاثیر روندها و عوامل خاص بر بازارها و صنایع واحد تجاری. برای مثال، همه‌گیری سال ۲۰۲۰ عامل کلان اجتماعی است که به افزایش خرید و فروش برخط کمک کرده است، برخلاف زمینه روندی که در صنایع خاص از قبیل توزیع مواد غذایی و صنعت مد وجود داشت.

سرمایه‌گذاران می‌خواهند بدانند که

مدیریت تا چه اندازه به‌طور موثر

عوامل و روندهای موجود در

محیط واحد تجاری را

پایش می‌کند و پاسخ می‌دهد

در بحث پیرامون عوامل و روندهای محیط واحد تجاری، سودمند است که این موارد به‌گونه‌ای توصیف شود که درک سرمایه‌گذاران و بستانکاران از پیشرفت در طول زمان را آسان سازد. برای مثال:

• مدیریت ممکن است توصیفی از فضای نامناسب سرمایه‌گذاری در کشورهای خاص ارائه دهد که بر رشد صنعت واحد تجاری در آن حوزه‌های جغرافیایی در گذشته و در نتیجه بر خود واحد تجاری تاثیر گذاشته است.

• در توصیف محیط با نرخ بهره کم در یک دوره درازمدت، مدیریت ممکن است در این باره بحث کند که آیا احتمال دارد بر الگوهای استقراض مشتریان واحد تجاری تاثیر درازمدت داشته باشد.

به‌طور کلی، در توصیف عامل یا روند، در گزارش تفسیری مدیریت لازم است نیمرخ جاری عامل یا روند و هرگونه تغییر که در دوره گزارشگری رخ داده است، هر دو، توضیح

• مدل کسب‌وکار واحد تجاری (برای مثال، عوامل سیاسی یا اجتماعی ممکن است بر توانایی واحد تجاری برای فعالیت در محلهای خاص تاثیر بگذارد)؛

• راهبرد مدیریت برای پایداری و توسعه مدل کسب‌وکار واحد تجاری (برای مثال، اشخاص جدیدی که توان ورود به بازار را دارند ممکن است بر راهبرد تاثیر بگذارند)؛

• روابط و منابع واحد تجاری (برای مثال، تغییر اولویتها و تقاضای مشتریان ممکن است بر وفاداری مشتریان تاثیر بگذارد)؛

• فرصتها و ریسکهای واحد تجاری (برای مثال، افزایش سیاستهای حمایتی در بازارهای جهانی ممکن است زنجیره تامین جهانی را تهدید کند یا تغییر آب‌وهوا ممکن است ریسکها و فرصتهایی برای بعضی از شرکتها در انتقال به اقتصاد کم‌کربن ایجاد کند).

اطلاعاتی که درباره محیط بیرونی باید ارائه شود

توضیح عوامل و روندها در محیط بیرونی

بر اساس بررسیهای انجام‌شده به‌وسیله کارشناسان هیئت، توصیف عوامل و روندها در محیط واحد تجاری ممکن است به دو جنبه زیر اشاره داشته باشد:

• محیط بلافصل واحد تجاری که ممکن است شامل صنایع و بازارهای واحد تجاری، وضعیت رقابتی واحد تجاری در آن بازارها، و همچنین سطوح عرضه و تقاضا باشد؛ و

• محیط اقتصاد کلان واحد تجاری که دربرگیرنده، برای مثال، محیط قانونی و مقرراتی، محیط سیاسی، ملاحظات فناوری، محیط طبیعی، فضای اجتماعی و فرهنگی است. محیط کلان به عوامل و روندهایی مربوط است که در اقتصاد در کل، و نه در صنعت و ناحیه خاص، وجود دارد.

به‌نظر کارشناسان هیئت، تفکیک قایل‌شدن در رهنمود گزارش تفسیری مدیریت بین توصیف محیط بلافصل واحد تجاری و توصیف محیط کلان واحد تجاری سودمند است زیرا این جنبه‌های محیط تفاوت ماهیتی دارند. به‌علاوه، در گزارش تفسیری مدیریت تاکید بر روابط بین روندها و عوامل خاص در محیط واحد تجاری سودمند است، برای

داده شود. در بعضی حالتها، ممکن است سودمند باشد که قرینه‌ای از طول مدتی که انتظار می‌رود عامل یا روند وجود داشته باشد، در گزارش منظور شود. همچنین، ممکن است نیاز باشد که مدیریت فرضیات خود در رابطه با عامل یا روند را بحث کند، اگر این اطلاعات مبنای تصمیمهای مدیریت درباره تعدیلات مدل کسب‌وکار، هدفهای راهبردی، کاهش ریسک یا تخصیص منابع واحد تجاری باشد.

بیش از آن، در بحث عامل یا روند، ممکن است نیاز باشد که مدیریت منبع اطلاعات استفاده‌شده برای شناسایی یا نظارت بر عامل یا روند یا ارزیابی آثار آنها بر واحد تجاری یا فراهم‌ساختن اطلاعات کمی یا کیفی استخراج شده از آن منبع را، توصیف کند. برای مثال، ممکن است لازم باشد که مدیریت نشان دهد که آیا آمارهای بیرونی یا مشارکت ذینفعان بیرونی برای نظارت بر عامل یا روند استفاده شده است، و همچنین تاریخی را که اطلاعات به آن مربوط است مشخص کند.

درنهایت، در توصیف عامل یا روند، گزارش تفسیری مدیریت باید پیوندی با خصوصیت مدل کسب‌وکار، جنبه راهبرد مدیریت، منبع، رابطه یا ریسکی که عامل یا روند بر آن تاثیر می‌گذارد، فراهم سازد.

تاثیر عوامل و روندهای محیط بیرونی بر واحد تجاری

سرمایه‌گذاران و بستانکاران نه تنها باید با نوع عوامل و روندهای موثر بر واحد تجاری بلکه همچنین باید با چگونگی تاثیر آنها بر واحد تجاری آشنا شوند. علاوه بر آن، آنها باید بفهمند که چگونه اطلاعات پیرامون عوامل و روندهای موجود در محیط واحد تجاری با اطلاعات موجود در دیگر عرصه‌های متن گزارش تفسیری مدیریت ارتباط دارد. درنتیجه، لازم است مدیریت بحث کند که چگونه عامل یا روند بر موارد زیر تاثیر گذاشته یا ممکن است بگذارد:

- راهاندازی مدل کسب‌وکار واحد تجاری (برای مثال، مقررات جدید ممکن است واحد تجاری را ملزم کند ساختار خود را بازسازی و مدل تجاری خود را اصلاح کند)؛
- راهبرد مدیریت (برای مثال، پدیدآمدن راه‌للهای جایگزین برای برآوردن نیازهای مشتری ممکن است بر طرحهای مدیریت برای توسعه گزاره ارزش واحد تجاری^۶ تاثیر

بگذارد)؛

- روابط و منابع واحد تجاری (برای مثال، تقاضای فزاینده برای نیروی کار ماهر ممکن است بر توانایی واحد تجاری در حفظ کارکنان اصلی تاثیر بگذارد)؛ و
- ریسکهای واحد تجاری (برای مثال، جنگ تجاری ممکن است برای زنجیره عرضه واحد تجاری ریسک درهم‌ریختگی^۷ به‌وجود آورد).

در توصیف این که چگونه یک عامل یا روند بر واحد تجاری اثر می‌گذارد، ممکن است لازم باشد گزارش تفسیری مدیریت نه تنها نشان دهد که چه چیزی زیر تاثیر قرار گرفته یا ممکن بود بگیرد، بلکه علاوه بر آن باید نشان دهد که آن آثار چه بوده است. به‌طور خاص، ممکن است لازم باشد گزارش تفسیری مدیریت توضیح دهد که آیا آن آثار مثبت بوده‌اند یا منفی و ممکن است همچنین لازم باشد پیامدها در دوره گزارشگری یا دامنه پیامدهای ممکن در آینده را توضیح دهد.

برای مثال، پیامدهایی که ممکن است لازم باشد در گزارش تفسیری مدیریت بحث شود، شامل موارد زیر است:

- فرصتهای جدیدی که مدیریت در نظر دارد دنبال کند (اثر مثبت)؛
- ریسک جدید شناسایی شده یا بالارفتن ریسکی که پیش از آن شناسایی شده بود (اثر منفی)؛
- پایین آمدن ریسکی که پیش از آن شناسایی شده بود (اثر مثبت)؛

• پیامدهای نشان‌دهنده این که آیا مدل کسب‌وکار واحد تجاری همان‌طور که انتظار می‌رفت کار می‌کند یا این که آیا راهبرد مدیریت اثربخش بوده است (اثر مثبت یا منفی).

بعضی عوامل و روندها در محیط بیرونی ممکن است موجب ایجاد ریسک و فرصت، هر دو، برای واحد تجاری شوند (برای مثال، برای شرکت دخانیات توجه فزاینده جمعیت به سبک زندگی سالم موجب ایجاد ریسک در تداوم تقاضا و فرصت توسعه گزینه‌های کم‌ترانسالم می‌شود).

در توضیح این که چگونه عوامل و روندها بر واحد تجاری اثر گذاشته‌اند یا ممکن بود بگذارند، گزارش تفسیری مدیریت ممکن است لازم باشد:

- اطلاعات کمی و کیفی، هر دو را، فراهم کند. برای مثال، در

و دنبال کردن فرصتها یا مدیریت کردن ریسکها. در نتیجه، گزارش تفسیری مدیریت ممکن است این موضوع را بیوشاند که مدیریت چگونه به عوامل یا روندها پاسخ داده است یا در نظر دارد پاسخ دهد و این که پاسخهای گذشته مدیریت تا چه اندازه موفق بوده است، از جمله اطلاعات درباره این که مدیریت چگونه موارد زیر را اصلاح کرده است:

- مدل کسب و کار واحد تجاری (برای مثال، یک کسب و کار برون سپاری ممکن است تغییر الگوی درخور توجهی در راهبرد خرید مشتریان اصلی خود شناسایی کند و توضیح دهد که چگونه در نظر دارد برای ادامه عملیات، مدل تجاری خود را اصلاح کند)؛

- راهبرد مدیریت (برای مثال، یک واحد تجاری در صنعت استخراج معدن ممکن است توضیح دهد که در حال ایجاد یک راهبرد پیشرو برای پرداختن به چالشهای مطرح شده به وسیله تغییر آب و هواست)؛

- استفاده از منابع و روابط (برای مثال، یک شرکت طراح فناوری ممکن است توضیح دهد که رقابتی فزاینده از جانب محصولات جایگزین شناسایی کرده است و طرح مدیریت را توضیح دهد که چگونه واحد تجاری به تامین نیازهای مشتریان اصلی خود ادامه خواهد داد)؛ و

- مدیریت ریسکهای واحد تجاری (برای مثال، یک کسب و کار رتبه بندی اعتباری ممکن است پیشرفتهای قانونگذاری حريم خصوصی داده ها را توضیح دهد و این که شرکت چگونه در نظر دارد کنترل های خود را بر امنیت داده ها ارتقا دهد).

پانوشتها:

- 1- Management Commentary
- 2- Entity's External Environment
- 3- Revised Practice Statement
- 4- Key Factors and Trends
- 5- Key Resources and Relationships
- 6- Entity's Value Proposition
- 7- Disruption

منبع:

- IASB, Staff Paper, Management Commentary: External Environment, IFRS Foundation, May 2020

در گزارش تفسیری مدیریت

لازم است نیمرخ جاری

عامل یا روند

و هرگونه تغییر

که در دوره گزارشگری

رخ داده است

هر دو

توضیح داده شود

توضیح این که چگونه عامل یا روند بر کار مدل کسب و کار واحد تجاری در دوره گزارشگری اثر گذاشته است، مدیریت ممکن است لازم باشد به بحث عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری اشاره کند.

- درباره هر دو بحث کند که چگونه عامل یا روند بر واحد تجاری اثر گذاشته و چگونه ممکن است بر واحد تجاری در آینده، از جمله در طول کوتاه مدت، میان مدت، یا درازمدت اثر بگذارد. عوامل و روندهای خاص از قبیل نوسانهای قیمت ارز و کالا ممکن است اثر درخور توجهی در کوتاه مدت داشته باشند ولی نتایج دیرپا نشان ندهند. دیگر عوامل و روندها از قبیل تغییر آب و هوا ممکن است آثار آنی محدود داشته باشند اما ممکن است بر واحد تجاری در درازمدت تاثیر درخور توجه به جای بگذارند.

- هرگونه ابهام مرتبط با عوامل و روندها را توصیف کند (برای مثال، نامشخص است که آیا روندهای مرگومیر در چنددهه گذشته برای دهه های آینده ادامه خواهند داشت).

چگونگی واکنش مدیریت به عوامل و روندهای موجود در محیط بیرونی

سرمایه گذاران می خواهند بدانند که مدیریت تا چه اندازه به طور موثر عوامل و روندهای موجود در محیط واحد تجاری را پایش می کند و پاسخ می دهد، برای مثال از طریق شناسایی